Dosarul nr. 21r-1921/22 Judecător: Elena Costiuc
nr. electronic 1-21036885-02-21r-01112022 Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani

**D E C I Z I E**
**(d i s p o z i t i v)**

21 septembrie 2023 mun. Chişinău

Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău
Având în componenţa sa pe:
Preşedintele şedinţei de judecată, judecătorul Silvia Cecan
Judecătorii Dorin Dulghieru
Liubovi Brînza

Cu participarea:
Avocatului Alexandru Adam

Judecând în şedinţă publică în ordine de recurs, recursul directorului Penitenciarului nr. 4 Cricova, comisar șef de justiție, Vitalie Falcă, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 21 septembrie 2022, prin care a fost admis parţial plângerea condamnatului Popescu Ion ***** împotriva administraţiei instituţiei penitenciare nr.13 Chişinău şi nr. 4 Cricova, referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, s-a constatat faptul că condamnatul Popescu Ion *****, a fost deţinut în perioadele 17 august 2019 - 12 decembrie 2019- în Penitenciarul nr. 13 - Chişinău, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, în total o perioadă de 116 zile, dintre care 86 zile în calitate de prevenit şi, respectiv, 30 zile în calitate de condamnat, în condiţiile art. $473^4$ alin. (6) din Codul de procedură penală, s-a redus pedeapsa cet. Popescu Ion ***** cu 172 zile, pentru perioada de 86 zile, în care condamnatul cu calitatea de prevenit s-a aflat în arest preventiv, în Penitenciarul nr. 13 - Chişinău, cu calcularea a 2 zile de închisoare pentru 1 zi de arest preventiv, în condiţiile art. $473^4$ alin. (4) din Codul de procedură penală, s-a redus pedeapsa cet. Popescu Ion ***** cu 9 zile, pentru perioada de 30 zile în care condamnatul s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr. 13 - Chişinău, cu calcularea a 3 zile de reducere pentru 10 zile de detenţie. Termenul pedepsei definitive stabilită cet. Popescu Ion ***** prin sentinţa Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 11 noiembrie 2019, s-a redus cu 181 zile, în rest, plângerea condamnatului Popescu Ion ***** împotriva administraţiei instituţiei penitenciare nr.4 Cricova- referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru

apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale se respinge, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. art. 469-472, 449 pct.1) lit. a) din Codul de procedură penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,-

**D E C I D E:**

Respinge ca nefondat recursul directorului Penitenciarului nr. 4 Cricova, comisar șef de justiție, Vitalie Falcă declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 21 septembrie 2022, prin care a fost admis parţial plângerea condamnatului Popescu Ion ***** împotriva administraţiei instituţiei penitenciare nr.13 Chişinău şi nr. 4 Cricova, referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, s-a constatat faptul că condamnatul Popescu Ion *****, a fost deţinut în perioadele 17 august 2019 - 12 decembrie 2019- în Penitenciarul nr. 13 - Chişinău, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, în total o perioadă de 116 zile, dintre care 86 zile în calitate de prevenit şi, respectiv, 30 zile în calitate de condamnat, în condiţiile art. $473^4$ alin. (6) din Codul de procedură penală, s-a redus pedeapsa cet. Popescu Ion ***** cu 172 zile, pentru perioada de 86 zile, în care condamnatul cu calitatea de prevenit s-a aflat în arest preventiv, în Penitenciarul nr. 13 - Chişinău, cu calcularea a 2 zile de închisoare pentru 1 zi de arest preventiv, în condiţiile art. $473^4$ alin. (4) din Codul de procedură penală, s-a redus pedeapsa cet. Popescu Ion ***** cu 9 zile, pentru perioada de 30 zile în care condamnatul s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr. 13 - Chişinău, cu calcularea a 3 zile de reducere pentru 10 zile de detenţie. Termenul pedepsei definitive stabilită cet. Popescu Ion ***** prin sentinţa Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 11 noiembrie 2019, s-a redus cu 181 zile, în rest, plângerea condamnatului Popescu Ion ***** împotriva administraţiei instituţiei penitenciare nr.4 Cricova- referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale se respinge, ca fiind neîntemeiată.

Menține încheierea contestată fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecătorul: Silvia Cecan

Judecătorii: Dorin Dulghieru

Liubovi Brînza

Dosarul nr. 21r-1921/22 Judecător: Elena Costiuc
nr. electronic 1-21036885-02-21r-01112022 Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani

**D E C I Z I E**

21 septembrie 2023 mun. Chişinău

Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău
Având în componenţa sa pe:
Preşedintele şedinţei de judecată, judecătorul Silvia Cecan
Judecătorii Dorin Dulghieru
Liubovi Brînza

Cu participarea:
Avocatului Alexandru Adam

Judecând în şedinţă publică în ordine de recurs, recursul directorului Penitenciarului nr. 4 Cricova, comisar șef de justiție, Vitalie Falcă, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 21 septembrie 2022, prin care a fost admis parţial plângerea condamnatului Popescu Ion ***** împotriva administraţiei instituţiei penitenciare nr.13 Chişinău şi nr. 4 Cricova,

referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, s-a constatat faptul că condamnatul Popescu Ion *****, a fost deţinut în perioadele 17 august 2019 - 12 decembrie 2019- în Penitenciarul nr. 13 - Chişinău, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, în total o perioadă de 116 zile, dintre care 86 zile în calitate de prevenit şi, respectiv, 30 zile în calitate de condamnat, în condiţiile art. $473^4$ alin. (6) din Codul de procedură penală, s-a redus pedeapsa cet. Popescu Ion ***** cu 172 zile, pentru perioada de 86 zile, în care condamnatul cu calitatea de prevenit s-a aflat în arest preventiv, în Penitenciarul nr. 13 - Chişinău, cu calcularea a 2 zile de închisoare pentru 1 zi de arest preventiv, în condiţiile art. $473^4$ alin. (4) din Codul de procedură penală, s-a redus pedeapsa cet. Popescu Ion ***** cu 9 zile, pentru perioada de 30 zile în care condamnatul s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr. 13 - Chişinău, cu calcularea a 3 zile de reducere pentru 10 zile de detenţie. Termenul pedepsei definitive stabilită cet. Popescu Ion ***** prin sentinţa Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 11 noiembrie 2019, s-a redus cu 181 zile, în rest, plângerea condamnatului Popescu Ion ***** împotriva administraţiei instituţiei penitenciare nr.4 Cricova- referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale se respinge, ca fiind neîntemeiată.

Procedura de citare a părţilor a fost îndeplinită.

Examinând probele din dosar, în raport cu argumentele invocate în recursul declarat, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

**A C O N S T A T A T:**

1. La 10 martie 2021, condamnatul Popescu Ion ***** a înaintat judecătorului de instrucţie o plângere împotriva administraţiei instituţiei penitenciare nr.13 Chişinău şi nr. 4 Cricova, referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile prevenitului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, fiind atribuit nr. 21ji - 666/2021.
2. Anterior, la 12 iunie 2020 condamnatul Popescu Ion ***** a înaintat judecătorului de instrucţie o plângere împotriva administraţiei instituţiei penitenciare nr.13 Chişinău referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile

prevenitului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

3. Prin decizia din 24 iunie 2021, Curţii de Apel Chişinău plângerea condamnatului Popescu Ion ***** împotriva administraţiei instituţiei penitenciare nr.13 Chişinău referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile prevenitului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale- a fost remisă spre o nouă rejudecare.
4. Iar, prin încheierea din 20 octombrie 2021 judecătorul Roman Mazureţ a transmis prezenta plângere, cu nr. 21ji-2196/2021 pentru examinarea posibilităţii conexării şi examinării a plângerii condamnatului Popescu Ion *****, la plângerea aflată în procedura judecătorului E.Costiuc.
5. Prin încheierea protocolară din 19.11.2021 s-a dispus conexarea plângerilor condamnatului Popescu Ion *****, şi examinarea într-o singură procedură, atribuind nr. unic 21ji - 666/2021.
6. Iar, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 21 septembrie 2022, a fost admis parţial plângerea condamnatului Popescu Ion ***** împotriva administraţiei instituţiei penitenciare nr.13 Chişinău şi nr. 4 Cricova, referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, s-a constatat faptul că condamnatul Popescu Ion *****, a fost deţinut în perioadele 17 august 2019 - 12 decembrie 2019- în Penitenciarul nr. 13 - Chişinău, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, în total o perioadă de 116 zile, dintre care 86 zile în calitate de prevenit şi, respectiv, 30 zile în calitate de condamnat, în condiţiile art. $473^4$ alin. (6) din Codul de procedură penală, s-a redus pedeapsa cet. Popescu Ion ***** cu 172 zile, pentru perioada de 86 zile, în care condamnatul cu calitatea de prevenit s-a aflat în arest preventiv, în Penitenciarul nr. 13 - Chişinău, cu calcularea a 2 zile de închisoare pentru 1 zi de arest preventiv, în condiţiile art. $473^4$ alin. (4) din Codul de procedură penală, s-a redus pedeapsa cet. Popescu Ion ***** cu 9 zile, pentru perioada de 30 zile în care condamnatul s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr. 13 - Chişinău, cu calcularea a 3 zile de reducere pentru 10 zile de detenţie. Termenul pedepsei definitive stabilită cet. Popescu Ion ***** prin sentinţa Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 11 noiembrie 2019, s-a redus cu 181 zile, în rest, plângerea condamnatului Popescu Ion ***** împotriva administraţiei instituţiei penitenciare nr.4 Cricova- referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile

condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale se respinge, ca fiind neîntemeiată.

7. Nefiind de acord cu încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 21 septembrie 2022, directorul Penitenciarului nr. 4 Cricova, comisar șef de justiție, Vitalie Falcă a înaintat cerere de recurs prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii și pronunțarea unei noi hotărîri prin care plîngerea condamnatului să fie respinsă.
8. În motivarea cererii de recurs s-a invocat că instanţa a aplicat eronat formula de calcul, prin interpretarea greşită a prevederilor art. 385 alin. (5) din Codul de procedură penală, care prevede că în cazul constatării încălcării drepturilor privind condiţiile de detenţie, garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şia libertăţilor fundamentale, conform jurisprudenţei CEDO, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.
9. Astfel, din prevederile legalecitate, rezultă că în loc de o zi de arest se vor considera executate 2 zile de închisoare, dar nu cum a procedat instanţa, calculînd ca executate lui Popescu Ion 3 zile de închisoare în schimbul unei zile de arest.
10. Termenul de arest preventiv deja a fost inclus în termenul de executare a pedepsei, prin urmare, instanţa nu este în drept să tripleze termenul ce urmează a fi considerat drept executat.
11. Aplicarea unei astfel de formule de calcul contravine vădit voinţei legiuitorului, prin faptul că subminează drastic instituţia răspunderii penale şi afectează principiul individualizării pedepsei penale. Astfel, urmează de menţionat că scopul pedepsei penale, pe lîngă efectul punitiv mai comportă un efect educativ, de corecţie şi resocializare a făptuitorului, or, prin intermediul mecanismului dat se creează dubii justificate cu privire la atingerea acestui scop, mai cu seamă datorită termenelor exorbitante care se reduc pentru detenţia în condiţii precare în calitate de prevenit.
12. Examinând recursul, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 21 septembrie 2022, ca nefondat, cu menţinerea fără modificări a acestei încheieri.
13. În conformitate cu dispozițiile art. 449 din Codul de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat; recursul este depus peste termen; recursul este inadmisibil; admite recursul, casând hotărârea, parțial sau integral, și ia una din următoarele soluții: dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod, rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dispune rejudecarea cauzei de către

instanța de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare. Adoptarea deciziei şi întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.417 şi 418, care se aplică în mod corespunzător.

14. Subsecvent normei citate, instanța de recurs, în conformitate cu prevederile art. 449 alin.(1) pct. 1) lit. a) din Codul de procedură penală, respinge recursul ca fiind nefondat şi menține hotărârea atacată.

15. În continuare, Colegiul stabilește că prin sentinţa Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 11.11.2019, Popescu Ion ***** a fost condamnat în baza art. 188 alin.(2), lit. f) , art. 190 alin.(1) , art. 186 alin.(2), lit.c),d), art. $192^1$ alin.(1) din Codul penal, cu aplicarea art. 84 alin.(1) din Codul penal - la 7 ani închisoare.

16. Potrivit materialelor cauzei, Popescu Ion ***** s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr. 13 - Chişinău, în perioada 17 august 2019- 12 decembrie 2019; transferat în Penitenciarul nr. 4 - Cricova şi deţinut în perioada din 12 decembrie 2019-18 iunie 2019, 25 iunie 2020- unde se şi deţine pînă la moment.

17. În plângerea înaintată, petentul a solicitat constatarea aflării sale în detenţie în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale în Penitenciarul nr. 13 - Chişinău şi Penitenciarul nr. 4 - Cricova, adică pentru perioada în care, potrivit rapoartelor instituţiilor penitenciare, s-a aflat în calitate de condamnat.

18. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menţionat în nenumărate rânduri în practica sa, inclusiv instituită în cauzele contra Moldovei că, articolul 3 al Convenţiei consfinţeşte una din cele mai fundamentale valori ale unei societăţi democratice. Acesta interzice, în termeni absoluţi, tortura şi tratamentele sau pedepsele inumane ori degradante, indiferent de circumstanţe şi de comportamentul victimei (cauza Mozer c. Republicii Moldova si Rusiei, 23 februarie 2016, § 117; cauza Rotaru c. Moldovei, 15 februarie 2011, §30; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 62).

19. La constatarea condiţiilor de detenţie, instanţa naţională va ţine cont de faptul că maltratarea trebuie să atingă un nivel minim de severitate pentru a cădea sub incidenţa articolului 3. Evaluarea acestui nivel minim este, prin natura lucrurilor, relativă. El depinde de toate circumstanţele cauzei, precum ar fi durata maltratării, urmările sale fizice şi psihice şi, în unele cazuri, de sexul, vârsta şi starea sănătăţii victimei (cauza Irlanda c. Regatului Unit, 18 ianuarie 1978, § 162; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 63).

20. Totodată, statul trebuie să asigure ca persoana să fie deţinută în condiţii care sunt compatibile cu respectarea demnităţii sale umane, ca modul şi metoda de executare a pedepsei să nu cauzeze persoanei suferinţe sau dureri de o intensitate care să depăşească nivelul de suferinţă inerent detenţiei şi că având în vedere exigenţele detenţiei, sănătatea şi integritatea persoanei să fie în mod adecvat

asigurate, printre altele, prin acordarea asistenţei medicale necesare (cauza Kudla c. Poloniei, 26 octombrie 2000, § 94). Atunci când sunt evaluate condiţiile de detenţie, trebuie luate în consideraţie efectele cumulative ale acestor condiţii, precum şi durata detenţiei (Ostrovar c. Moldovei, 13 septembrie 2005, § 80).

21. Aşadar, potrivit raportului prezentat, se consideră că autorul plângerii s-a aflat în condiţii de detenţie care au corespuns minimului necesar conform condiţiilor izolatorului de urmărire penală. Astfel, în perioada de referinţă, condamnatul s-a aflat din data de în perioada din 17.08.2019-28.08.2019 - în celula nr. S19 cu suprafaţa totală de 34,7 m2; din 28.08.2019- 18.11.2019- în celula nr. 162 cu suprafaţa totală de 16,75 m2; din 18.11.201921.11.2019- în celula nr. 119 cu suprafaţa totală de 8,34 m2; din 21.11.2019- 12.11.2019- în celula nr. 24A cu suprafaţa totală de 18,7 m2; ulterior transferat în Penitenciarul nr. 4 - Cricova - unde se şi deţine pînă la moment.

22. La analiza condiţiilor de cazare a deţinutului, instanţa de judecată va face trimitere la Hotărârea Guvernului nr. 583 din 26 mai 2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnaţi, care în punctul 464 stipulează că ”Fiecare deţinut se asigură cu spaţiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 metri pătraţi, care trebuie să fie iluminat natural şi artificial, încălzit şi ventilat conform normativelor de construcţii”.

23. În Raportul anual pentru anul 2017 al Consiliului pentru Prevenirea Torturii, membrii Consiliului au făcut trimitere la constatările Comitetului European pentru prevenirea Torturii şi Tratamentelor sau Pedepselor Inumane şi Degradante, în care a fost subliniat că, starea spaţiului de locuit pentru deţinut ar trebui de examinat nu doar prin prisma numărului de deţinuţi din celulele instituţiilor penitenciare la momentul dat, dar în egală măsură, şi ţinând cont de ratele oficiale de ocupare (numărul de paturi per celulă), în baza standardului de cel puţin 4 m2 de spaţiu locativ per deţinut şi de a revizui, în consecinţă, capacitatea oficială a instituţiilor penitenciare. Spaţiul ocupat de către anexele sanitare/toalete construite nu ar trebui să fie incluse în acest calcul.

24. Contrar recomandărilor pre citate, studiind raportul prezentat de către administraţia instituţiei penitenciare, instanţa a stabilit că, informaţia cu privire la suprafaţa celulelor în care a fost deţinut condamnatul se referă la o suprafaţă totală calculată, fără excluderea mobilierului sau anexelor sanitare, totodată, instituţia penitenciară a omis să prezinte date cu privire la numărul de condamnaţi instalaţi în celulele la care s-a făcut trimitere. De precizat că, în mai multe cauze, Curtea a notat cu îngrijorare repetarea problemelor în privinţa condiţiilor precare de detenţie anume în Penitenciarul nr. 13 - Chişinău. Aceasta notează că, în repetate rânduri, a constatat încălcarea articolului 3 din Convenţie

în privinţa acestui penitenciar (cauza Shishanov c. Moldovei, 15 decembrie 2015, § 127), însă această problemă sistemică continuă să persiste.

25. În cauza Kalashnikov c. Rusiei, precum şi în cauza Ostrovar c. Moldovei, Curtea a constatat că, supraaglomerarea deja ridică în sine o chestiune în temeiul articolului 3 al Convenţiei, în special când ea durează perioade lungi de timp, aşa cum se reţine în cazul autorului plângerii. E de reţinut şi faptul că, în cazurile anterioare, în care reclamanţii au avut la dispoziţie mai puţin de 3 m2 de spaţiu vital, Curtea a constatat că supraaglomerarea era suficient de gravă încât să justifice, în sine, constatarea încălcării art. 3 din Convenţie (Sulejmanovic c. Italiei, 16 iulie 2009, §51; Lind c. Rusiei, 6 decembrie 2007, §59).

26. Instanţa de judecată reţine că, deşi autorul plângerii a făcut nişte trimiteri generale, menţionând despre condiţiile precare de detenţie în Penitenciarul nr. 13 - Chişinău, se apreciază critic aspectele invocate de către administraţia penitenciarului, nefiind fundamentate pe careva probe, iar în lipsa altor dovezi, instanţa s-a bazat pe rapoartele organizaţiilor naţionale şi internaţionale ce ţin de acest aspect. Astfel, Comitetul European pentru Prevenirea Torturii şi Tratamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT), în punctul 30 al Raportului din 13 decembrie 2018 către Guvernul Republicii Moldova, întocmit în cadrul vizitei care a avut loc în perioada 05 - 11 iunie 2018, în câteva dintre penitenciarele din ţară, a subliniat că, în Penitenciarul nr. 13 - Chişinău, în continuare persistă faptul că în multe celule condiţiile materiale şi igienice sunt deplorabile, acestea fiind ventilate insuficient şi totodată fiind suprapopulate. Totodată, accesul la lumină naturală este limitat, în majoritatea celulelor din cauza ferestrelor de dimensiuni mici. Totodată, specialiştii din cadrul CPT au recomandat autorităţilor din Republica Moldova ca să-şi mărească eforturile în sensul îmbunătăţirii condiţiilor de detenţie curente în penitenciarul respectiv.

27. În ultimul raport al Consiliului pentru Prevenirea Torturii (pentru anul 2017), care este un mecanism naţional pentru prevenirea torturii din Republica Moldova, s-a constatat că majoritatea izolatoarelor disciplinare vizitate, inclusiv Penitenciarul nr. 13 - Chişinău, sunt într-o stare deplorabilă şi ar putea fi calificate ca condiţii inumane şi degradante. La acest aspect, instanţa de judecată nu neglijează posibilitatea survenirii unor îmbunătăţiri ale condiţiilor de detenţie în perioada ulterioară constatărilor efectuate de către aceste instituţii, însă în lipsa unor probe ale administraţiei instituţiei penitenciare în care s-a aflat condamnatul, care ar fi răsturnat prezumţia de încălcare a condiţiilor invocate de către ultimul, duc la concluzia că alegaţiile din cererea pendinte sunt justificate. Întru susţinerea acestui raţionament, CEDO a explicat că dacă există o dispută cu privire la condiţiile de detenţie între părţi, nu este necesar să se constate veridicitatea fiecărui element litigios: atunci când alegaţia gravă nu este respinsă de către statul pârât, poate fi conchisă încălcarea art. 3 din Convenţie. Este cazul

când statul este unicul care deţine informaţii susceptibile de a confirma sau respinge alegaţiile reclamantului. Prin urmare, principiul potrivit căruia proba îi revine celui care afirmă nu se aplică întotdeauna. Faptul că statul nu prezintă aceste informaţii îi permite Curţii să ajungă la concluzia că alegaţia este una justificată (cauza A. şi alţii c. Regatului Unit, 12 februarie 2009, § 132; cauza Idalov c. Rusiei, 22 mai 2012, § 98).

28. Astfel, respectând prevederile art. $473^4$ alin. (1) din Codul de procedură penală, conducându-se de rapoartele naţionale şi internaţionale în domeniu, ţinând cont şi de faptul că, sarcina probaţiunii lipsei de încălcare a condiţiilor de detenţie invocate de condamnat sau prevenit şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi anume revine reprezentantului administraţiei instituţiei penitenciare, iar în cazul de faţă administraţia instituţiei penitenciare nu a prezentat nici o probă în sensul confirmării consemnărilor din raportul prezentat, instanţa consideră că, dificultăţile cu care s-a confruntat condamnatul pe parcursul detenţiei sale în Penitenciarul nr. 13 - Chişinău, în calitate de prevenit şi condamnat, constatate anterior de către comisiile speciale naţionale şi internaţionale, au depăşit nivelul inevitabil de suferinţă inerent detenţiei şi au atins pragul de severitate contrar articolului 3 din Convenţie, aceste condiţii fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.

29. În ce priveşte invocările cu referire la condiţiile de detenţie din Penitenciarul nr. 4 - Cricova, pe de o parte, petiţionarul nu a făcut referire la careva condiţii concrete care i-ar fi afectat drepturile şi libertăţile sale în calitate de condamnat, iar pe de altă parte, instanţa de judecată, nu a identificat careva rapoarte naţionale sau internaţionale care s-ar referi la condiţiile precare de detenţie în acest penitenciar.

30. La examinarea unor asemenea plângeri, sarcina probaţiunii îi revine autorităţii în custodia căruia se află sau s-a aflat persoana, însă chiar şi aşa „Alegaţiile despre rele tratamente contrare art. 3 trebuie să fie bazate pe probe corespunzătoare”. Deşi Curtea Europeană a Drepturilor Omului recunoaşte că proba de rele tratamente nu este uşor de a fi obţinută, totuşi alegaţiile trebuie să fie justificate „dincolo de orice dubiu rezonabil” (Cauza Alver c. Estoniei, 08 noiembrie 2005, § 49; Labita c. Italiei, 06 aprilie 2000, § 121). Pentru a aprecia aceste probe, Curtea aplică, de obicei, standardul probaţiunii „dincolo de orice dubiu rezonabil” (cauza Irlanda c. Regatului Unit, 18 ianuarie 1978, §161; cauza Boicenco c. Moldovei, 11 iulie 2006, §104; cauza Breabin c. Moldovei, 07 aprilie 2009, §49; cauza Gurgurov c. Moldovei, 16 iunie 2009, § 56). O astfel de probă derivă din coexistenţa unor concluzii suficient de întemeiate, clare şi concordante sau din prezumţii de fapt similare care nu pot fi puse la îndoială (cauza Gorobeţ c. Moldovei; 11 octombrie 2011, § 50).

31. Prin urmare, analizând situaţia de fapt stabilită la soluţionarea plângerii condamnatului împotriva administraţiei instituţiei penitenciare Penitenciarul nr. 4 - Cricova referitoare la condiţiilor de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, ţinând cont de faptul că autorul plângerii, pe de o parte nu a descris detaliat condiţiile materiale care consideră că i-au afectat grav drepturile sale în calitate de condamnat, iar pe de altă parte se atestă lipsa a careva rapoarte naţionale sau internaţionale cu referire la condiţiile precare de detenţie din Penitenciarul nr. 4 - Cricova, instanţa consideră plângerea neîntemeiată în această parte, urmând să o respingă.
32. Articolul $473^2$ alin. (3) Cod de procedură penală prevede că, condamnaţii care au fost deţinuţi cel puţin 10 zile în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, drepturi care reies din obligaţia statului de a asigura condiţiile de detenţie, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.
33. Potrivit art. $473^4$ alin. (4)-(5) din Codul de procedură penală, în cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.4732 alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculîndu-se de la 1 la 3 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ. În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.4732 alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei în condiţiile alin.(4) din prezentul articol, iar în privinţa perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului a sumei băneşti în mărime de pînă la 2 unităţi convenţionale pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condiţiilor de detenţie, precum şi a costurilor şi cheltuielilor aferente.
34. Art. 385 alin. (5) din Codul de procedură penală, pledează că în cazul constatării încălcării drepturilor privind condiţiile de detenţie, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.
35. Prin prisma prevederilor legale pre citate, având în vedere distincţia normelor procedural penale aplicabile în dependenţă de calitatea deţinutului la momentul deţinerii sale, instanţa reiterează că, condamnatul s-a aflat în Penitenciarul nr. 13 - Chişinău în condiţii precare de detenţie pe o perioadă de 86 de zile în calitate de prevenit, adică de la data de 17 august 2019-11 noiembrie 2019 (data pronunţării sentinţei Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani) şi pentru o perioadă de 30 de zile în calitate de condamnat, pentru perioadele 12 noiembrie 2019 - 12 decembrie 2019, astfel încât reducerea

pedepsei urmează să aibă loc pentru perioada totală de 186 zile, în care acesta s-a aflat în condiţii inumane.

36. Astfel, condamnatul pentru perioada de 86 zile pe care se deţinea cu statut de prevenit, va beneficia de reducerea stabilită imperativ de către legiuitor, şi anume două zile de închisoare pentru o două zile de arest preventiv, iar pentru perioada de 30 zile, în care petentul s-a aflat fiind condamnat, luând în consideraţie totalitatea efectelor cumulative ale condiţiilor generale raportate la caracteristicile individuale ale condamnatului, precum şi intensitatea, gravitatea şi durata încălcării, ţinând cont de principiile proporţionalităţii şi echităţii, instanţa consideră necesar, oportun şi rezonabil de a calcula 3 zile de reducere pentru fiecare 10 zile de detenţie, astfel încât din termenul pedepsei definitive stabilite condamantului prin sentinţa Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 11 noiembrie 2019, fiindu-i stabilită pedeapsa, sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani, - să se reducă cu 172 zile pentru perioada de aflare în calitate de prevenit şi, respectiv, cu 9 zile pentru perioada de detenţie cu statut de condamnat, iar în total 181 zile.

37. Astfel, Colegiul reiterează că reducerea stabilită este una adecvată şi suficientă, bazată pe o justă şi echitabilă evaluare a circumstanţelor de fapt şi pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat şi recompensa instituită, şi care va avea efectul compensatoriu proporţional circumstanţelor constatate.

38. Prin urmare, Colegiul penal, conchide că recursurile depus poartă un caracter declarativ, iar temeiuri de casare a încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 21 septembrie 2022, nu au fost identificate.

39. În conformitate cu prevederile art. art. 469-472, 449 pct.1) lit. a) din Codul de procedură penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,-

**D E C I D E:**

Respinge ca nefondat recursul directorului Penitenciarului nr. 4 Cricova, comisar șef de justiție, Vitalie Falcă declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 21 septembrie 2022, prin care a fost admis parţial plângerea condamnatului Popescu Ion ***** împotriva administraţiei instituţiei penitenciare nr.13 Chişinău şi nr. 4 Cricova, referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, s-a constatat faptul că condamnatul Popescu Ion *****, a fost deţinut în perioadele 17 august 2019 - 12 decembrie 2019- în Penitenciarul nr. 13 - Chişinău, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor

fundamentale, în total o perioadă de 116 zile, dintre care 86 zile în calitate de prevenit şi, respectiv, 30 zile în calitate de condamnat, în condiţiile art. $473^4$ alin. (6) din Codul de procedură penală, s-a redus pedeapsa cet. Popescu Ion ***** cu 172 zile, pentru perioada de 86 zile, în care condamnatul cu calitatea de prevenit s-a aflat în arest preventiv, în Penitenciarul nr. 13 - Chişinău, cu calcularea a 2 zile de închisoare pentru 1 zi de arest preventiv, în condiţiile art. $473^4$ alin. (4) din Codul de procedură penală, s-a redus pedeapsa cet. Popescu Ion ***** cu 9 zile, pentru perioada de 30 zile în care condamnatul s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr. 13 - Chişinău, cu calcularea a 3 zile de reducere pentru 10 zile de detenţie. Termenul pedepsei definitive stabilită cet. Popescu Ion ***** prin sentinţa Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 11 noiembrie 2019, s-a redus cu 181 zile, în rest, plângerea condamnatului Popescu Ion ***** împotriva administraţiei instituţiei penitenciare nr.4 Cricova- referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale se respinge, ca fiind neîntemeiată.

Menține încheierea contestată fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecătorul: Silvia Cecan

Judecătorii: Dorin Dulghieru

Liubovi Brînza